

Provtagningsanvisning Chlamydia trachomatis och Neisseria gonorrhoeae PCR

Avgränsning/Bakgrund

Chlamydia trachomatis RNA och Neisseria gonorrhoeae DNA detekteras med PCR. Metoden är utvärderad för prover tagna från vagina, cervix, urethra, rektum, urin och svalg men även prov tagna från konjunktiva accepteras för analys. Eftersom PCR kan detektera även avdödade organismer är undersökningen inte lämpad för behandlingskontroll. Eventuell ny provtagning rekommenderas tidigast 4 veckor efter avslutad behandling.

Neisseria gonorrhoeae kan detekteras både genom PCR och odling.

Provtagning bör kompletteras med gonorré-odling vid;

- Symptom på gonorré
- Mikroskopi positiv för Neisseria
- Smittspårning för gonorré
- Behandlingskontroll för gonorré
- Provtagning i samband med sexuella övergrepp

Vid positiv PCR för Neisseria gonorrhoeae ska även odling utföras för att bekräfta diagnosen samt möjliggöra typning och resistensbestämning. För odling se separat provtagningsanvisning för Neisseria gonorrhoeae, odling.

Beställning

Analys för Chlamydia trachomatis och Neisseria gonorrhoeae beställs antingen som en enskild beställning eller tillsammans med analys för Mycoplasma genitalium (en remiss och ett prov räcker).

Provtagning

Alinity m multi-Collect Specimen Collection Kit används för provtagning för C. trachomatis och N. gonorrhoeae.

Analys för C. trachomatis, N. gonorrhoeae och M. genitalium kan utföras på samma prov.

Beställs från centralförrådet

Artikelnr: 501892

För män rekommenderas i första hand urin.

För kvinnor rekommenderas i första hand vaginalsekret.

Vid gynekologisk undersökning kan patienten med fördel ta klamydiaprovet själv innan undersökning. Alternativt kan personal ta provet före införande av spekulum.

Observera att gonokockinfektion kan förekomma endast i svalget och därför inte alltid upptäcks vid enbart vaginalprov eller urinprov.

Urinprov (rekommenderat för män)

- Patienten bör ha en blåsinkubationstid på minst 1 timme.
- Samla 20–30 mL av den första portionen urin i en mugg eller dylikt.
- Använd transferpipetten och överför urin till transportröret tills nivån syns i det lilla fönstret. Överfyll inte.
- Skruva på locket ordentligt.

OBS! Om för mycket urin överförs så att urinnivån inte syns i det lilla fönstret måste ett nytt provtagningsrör användas.

Vaginalprov (rekommenderat för kvinnor)

- För in provtagningspinnen som medföljer kitet ca 5 cm in i vagina.
- Roter försiktigt pinnen mot vaginalväggarna i 15-30 sekunder.
- Tag ut pinnen försiktigt och stoppa ner den i provtagningsröret.
- Bryt av pinnen vid skåran. Låt nedersta delen av pinnen vara kvar i provtagningsröret.
- Skruva på korken ordentligt.

Vaginalprov kan med fördel tas av patienten själv, men det är viktigt att patienten instrueras om att inte lägga ifrån sig pinnen någonstans, varken före eller efter provtagningen. Studier har visat att kontaminering av patientprov kan vara en risk på mottagningars toaletter där upprepad självprovtagning sker! (Meader et al, Sex Transm Infect 2008).

Patientinstruktioner, klamydiaprovtagning för kvinnor, finns att hämta på samma sida som provtagningsanvisning för Chlamydia trachomatis och Neisseria gonorrhoeae på Navet.

Ögon

- Ta prov på insidan av undre ögonlocket med den medföljda provtagningspinnen. Gnugga hårt för att få med epitelceller.
- Stoppa ner pinnen i provtagningsröret och skaka kraftigt i 15 sekunder.
- Bryt av pinnen vid skåran. Låt nedersta delen av pinnen vara kvar i provtagningsröret.
- Skruva på korken ordentligt.

Svalg

- Roter den medföljda provtagningspinnen mot bakre svalgväggen.
- Ta ut pinnen och stoppa ner den i det medföljda provtagningsröret.
- Skaka kraftigt i 10-15 sekunder.
- Bryt av pinnen vid skåran. Låt nedersta delen av pinnen vara kvar i provtagningsröret.
- Skruva på korken ordentligt.

Rektum

- Vid behov, töm tarmen innan provtagning.
- För in den medföljande pinnen 3–4 cm i rektum.
- Roter pinnen mot slemhinnan.
- Ta ut pinnen och stoppa ner den i det medföljande provtagningsröret.
- Bryt av pinnen vid skåran och låt nedersta delen av pinnen vara kvar i provtagningsröret.
- Skruva på korken ordentligt.

Ange på remissen

Om provtagningsanvisning ej har kunnat följas skriv det i anamnesen.

I avvaktan på transport

Prov kan förvaras i kylskåp eller i rumstemperatur, 2-30°C.

Svar och bedömning

Diagnostiken utförs alla vardagar. I vissa situationer krävs upprepade analyser påföljande dag. Svar erhålls inom en vecka.

Observera att klamydia- och gonorréinfektioner är anmälningspliktiga sjukdomar.

PCR-reaktionen kan bli positiv vid provtagning inom 4 veckor efter avslutad behandling eftersom även avdödade bakterier kan ge positiv reaktion.

Lymfogranuloma venerum, LGV

LGV orsakas av vissa genotyper av chlamydia trachomatis och kan detekteras med den vanligt klamydiadiagnostiken. För att bekräfta att det rör sig om LGV måste genotypning utföras (annat laboratorium), ange därför LGV-misstanke på remissen och i smittskyddsanmälan.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Korrekt provtagning är avgörande för att provet inte ska bli falskt negativt eller kontaminerat och bli falskt positivt.
- Närvaro av blod, slem, vissa spermiedödande medel, spray för kvinnor och behandlingar av andra vaginala problem så som svampinfektioner kan störa analysen och orsaka ej bedömbara resultat.